

TUDOMÁNYOS ÉLET

Beszámoló a Gazdaságmodellezési Társaság V. Szakértői Konferenciájáról

A Gazdaságmodellezési Társaság ötödik Szakértői konferenciáját tartotta Mátrafüreden 1998. szeptember 28-30. között az Avar Szállóban. A konferenciabusz – a két évvel ezelőtti esettel ellentétben – időben és technikai gondok nélkül indult a Központi Statisztikai Hivatal elől, majd a Keleti Pályaudvartól és érkezett meg a konferencia helyszínére.

A konferenciát Mészéna György, a GMT elnöke nyitotta meg. Az előadások plenáris üléseken folytak a szerda déli ebédig, ami egyben a kétnapos ülészak záróeseménye volt. A konferencia – szinte maradéktalanul – a nyomtatott program szerint zajlott le.

Az előző GMT konferenciáinkkal szemben külön színfoltot jelentett, hogy sikerült meghívunk egy tisztán elméleti matematikust – aki persze az alkalmazások felé mindig is nyitott volt – Tusnádgy Gábor akadémikust a főként gazdasági problémákkal és annak modellezési kérdéseivel foglalkozó tudományos ülésre. A "Mutáció és szelekció" című előadásában a dinamikus rendszerek kaotikus viselkedéséről hallottunk, amit az evolúció és genetikai optimalizálási modellekkel kapcsolatban tapasztalt. Legfontosabb üzenete a konferencia homo economicusainak az volt, hogy sose feledkezzenek el homo ludensi mivoltukról, mert e nélkül nincs igazi tudomány.

Ezt Rudas Tamás és Verdes Emese előadása követte, akik a kontingen-tiátáblák illeszkedésének vizsgálatára egy új mérőszámot vezettek be, és annak az ún. logisztikus regresszióra történő alkalmazását mutatták be. Az első nap tudományos ülészakát a Gyöngyösi Zeneiskola női zenekarának kellemes esti hangversenye zárta.

A kedd délelőtti programot Füstös László - Kovács Erzsébet - Mészéna György - Simonné Mosolygó Nóra: "Háromdimenziós faktoranalízis és társadalomtudományi alkalmazása" című három írásvetítés előadása nyitotta meg. Mészéna György ismertette a háromdimenziós faktoranalízis Tucker-féle elméleti modelljét. Ezen modell egy érdekes alkalmazását mutatta be Kovács Erzsébet az értékek és életmód változásainak a feltérképezésénél – ábrákkal illusztrálva. (A modellezés TUCKALS3 programmal történt.)

Augusztinovics Mária egészen más problémakört érintett a "Globalizáció és az európai szociális modell" című gondolatébresztő előadásában.

Mihályffy László "A külső információ időszerűségének problémája folyamatos reprezentatív megfigyeléseknél" címmel beszélt egy korrekciós eljárásról – az általánosított iteratív skálázások módszeréről –, amelyet a KSH munkatárs-felméréseinél rendszeresen használnak.

Sági Zoltán a "Többkritériumú döntéstámogatás tender értékelésekhez" című előadásban egy több döntéshozós modellosztályt tárgyalt, amelyben a szempontrendszert kritériumfával írta le.

A délutáni program a Gazdaságmodellezési Társaság Közgyűlésével kezdődött. A résztvevők az előre kiküldött napirendi pontokat tárgyalták; sok érdekes felvetés hangzott el.

Ezután Vörös József "Hatékony befektetések néhány tulajdonsága" címmel tartott előadást. Ebben a hatékony felület megkeresését egy parametrikus programozási problémaként tárgyalta.

Rapcsák Tamás "Informatikai tanderek kiértékelése központosított közbeszerzési eljárásokban" címmel mutatott be egy esettanulmányt, amelyet a Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatósága rendelt meg 1997-ben az MTA SZTAKI-tól. Végre egy olyan modellről hallhattunk, amelyet a közigazgatásban eredményesen alkalmaztak.

A nap záróeseménye kerekasztal-beszélgetés volt Chikán Attila gazdasági miniszterrel – társaságunk alapító tagjával – arról, hogyan vehet részt a Gazdaságmodellezési Társaság a gazdasági stratégia megalapozásában.

A Konferencia második napja egy kötetlen eszmecserével párosuló állófogadással zárult.

A szerda délelőtti szekcióban Brüll Károly az APEH SZTADI adatrendszerének a gazdasági kutatásokban és elemzésekben történő felhasználási lehetőségeit ismertette, majd Varga Sára a jövedelem-felvételnél a hiányzó adatok pótlásáról, Kovács Erzsébet a biztosítási sűrűségről, végül Pauler Gábor a Neuro-Fuzzy rendszerekről tartott előadást.

A jól sikerült szakértői konferenciát egy közös ebéd zárta.

Horváth Gézné